

מאמר
להבין ענין פרשת הנסכים
ה'תשמ"א

מאת
כבוד קדושת
אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן
מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לאור לש"פ שלח, מבה"ח תמוז, ה'תשפ"ה

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

שנת השבעים וחמש לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע

לזכות

יוסף בן אסתר

מיכאלשוילי

בקשר עם יום הולדתו כ"ו סיון

לאריכות ימים ושנים טובות ובריאות

מתוך אושר, שמחה והרחבה בגו"ר

ולשנת הצלחה רבה ומופלגה

ונחת רוח חסידותי מכל יוצאי חלציו

ברוב טוב גשמי ורוחני ומתוך שמחה וטוב לבב

ויצליח בכל אשר יפנה באופן דלמעלה מדרך הטבע

מכוון ליראת שמים כו', אבל תכלית המכוון בזה, לפעול הענין דושכנתי בתוכם⁴⁰, המשכת השכינה למטה, והיינו, שכאשר נפשו האלקית, חלק אלקה ממעל ממש⁴¹, מושלת ושולטת על כחותיו ועל גופו וחלקו בעולם, הנה עי"ז עושה את העולם משכן ומכון לשבתו ית', דירה לו ית' בתחתונים.

ד) **והנה** ידוע מה שאמרו רז"ל⁴² שכל העוסק בתורת הקרבנות מעלה עליו הכתוב כאילו הקריבם. וכמו בנוגע לבנין ביהמ"ק, שע"י לימוד תורת הבית, צורת הבית ותכונתו ומוצאו ומובאו וגו'⁴³, הרי זה נחשב כאילו עוסקים בבנין הבית⁴⁴. ומזה מובן גם בנוגע לפרשת הנסכים, שישנו ענין זה כפי שנפעל ע"י הלימוד בתורה תוכן וכוונת הענין (ובפרט שענין הכוונה נוגע במיוחד בתפלה ובקרבנות, שהרי בתפלה יש כוונה כללית שהעדרה פוסל התפלה⁴⁵, וגם בענין הקרבנות תנן⁴⁶ לשם ששה דברים הזבח נזבח, שצ"ל ענין הכוונה). וזהו גם מה שמבאר הצ"צ⁴⁷, שאע"פ שלא באו דור המדבר לארץ, מ"מ אמרו להם פ' נסכים, אף שלא יקיימו במעשה, מחמת שבאמת הי' שרשם יותר גבוה מארץ ישראל, ויקיימו במחשבה (שענין זה שייך למדרגתם שהיו דור דעה⁴⁸, מעולם המחשבה⁴⁹). ומסיים, שזהו כל העוסק בפ' עולה כאילו הקריב עולה⁵⁰. אמנם, עיקר השלימות בזה הוא שע"י הלימוד בתורת קרבנות ונסכים זוכים לבוא לארץ מושבותיכם, ושם נקריב קרבנות ונסכים כמצות רצונך⁵¹. ויה"ר שיהי' זה בקרוב ממש, היום אם בקולו תשמעו⁵², כמ"ש⁵³ אם בחוקתי תלכו וגו', שאז ונתתי גשמיכם בעתם גו' ואולך אתכם קוממיות⁵⁴, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

- 40) תרומה כה, ח. 41) תניא רפ"ב. 42) ראה מנחות קי, א. 43) יחזקאל מג, יא. 44) תנחומא צו יד. וראה לקו"ש חיי"ח ע' 411 ואילך. 45) ראה רמב"ם הל' תפלה פ"ד הט"ו. 46) זבחים מו, ב. 47) אוה"ת פרשתנו הוספות ס"ע 83 ואילך. 48) ראה ויק"ר פ"ט, א. במדב"ר פי"ט, ג. 49) ראה עץ חיים שער לב (שער הארת המוחין) פ"א. לקו"ת פרשתנו לז, ב. לח, ב. 50) בענין זה נאמר גם שזהו חידוש גדול לגבי המבואר בלקו"ת בפרשתנו (מא, ב), אף שכאן נאמר "דור המדבר", ולא "מרגלים", כבלקו"ת. 51) נוסח תפלת המוספין. וראה תו"א ויחי מו, ב. תו"ח שם רלו, א. רלו, ג ואילך. 52) תהלים צה, ז. וראה סנהדרין צח, א. 53) ר"פ בחוקותי. 54) שם כו, ג-ג.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז הבעל"ט, הננו מוציאים לאור (בהוצאה חדשה ומתוקנת) מאמר ד"ה להבין ענין פרשת הנסכים וכו', שנאמר בהתוועדות ש"פ שלח, י"ח סיון ה'תשמ"א — הנחה בלתי מוגה.

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

עשק"מ תמוז, ה'תשפ"ה
שבעים וחמש שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר זי"ע
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2025 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5785 • 2025

Printed in the United States of America

נדפס בדפוס

CH Print & Ship

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס **„ועד הנחות בלה"ק"**

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

בשמים²². אבל אחרי מ"ת הרי תורה לא בשמים היא²³. ועד"ז בנוגע להשראת השכינה, שלפני מ"ת כתיב²⁴ השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, אבל לאחר מ"ת הנה דוקא בארץ נמשכת בחי' השמים ושמי השמים לא יכלכלוך ואף כי הבית הזה²⁵ (בניחותא²⁶), שזהו"ע דדירה בתחתונים דוקא, דירה דייקא, שזהו²⁷ בדוגמת ענין הדירה כפשוטו שבה נמצא הדר בה בכל ענינו, ויתירה מזה, שאף שבדרך כלל הרי המלך אין רואין אותו ערום²⁸, ואפילו בהיכל מלכותו הרי ניתן כתר מלכות בראשו, ומלך ביפיו תחזינה עיניו²⁹, הנה בדירתו יש גם מעמד ומצב שהוא ערום בלי לבוש. וזהו גם מ"ש ביעודי הגאולה העתידה ולא יכנף עוד מורין והיו עיניו רואות את מורין³⁰, פי' שלא יתכסה ממך בכנף ולבוש, כפי שכבר הי' לעולמים מעין זה בשעת מ"ת, שאז הי' גילוי עצם לעצם בלי הפסק בגד ולבוש בינתיים. וכיון שכל הגילויים דלעתיד תלויים במעשינו ועבודתנו במשך זמן הגלות³², הרי זה נעשה ע"י העבודה עתה שענינה ותכליתה לעשות לו ית' דירה בתחתונים. וזהו המכוון בכללות עבודת האדם לקונו, שזוהי תכלית בריאתו, כמאמר³³ אני לא נבראתי אלא לשמש את קוני, והיינו, שכל אחד מישראל הוא כמו כהן שענינו לעמוד לשרת לפני ה', וכמ"ש³⁴ ואתם תהיו לי ממלכת כהנים גו', שכל ישראל הם בבחי' כהנים, ויתירה מזה, כפי' בעה"ט שממלכת כהנים היינו כהנים גדולים, והרי ענינו של כה"ג שהוא במעמד ומצב של העלאה כו', שהרי אינו יוצא מירושלים (כמ"ש הרמב"ם³⁵), היינו שהוא תמיד בבחי' יראה שלם³⁶, שלימות היראה³⁷ [וכדאיתא בתוספות³⁸ בביאור מ"ש גבי מע"ש למען תלמד ליראה את ה' אלקיך כל הימים³⁹, לפי שהי' עומד בירושלים עד שיאכל מעשר שני שלו והי' רואה שכולם עוסקים במלאכת שמים ובעבודה (כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם), הי' גם הוא

תוכן המאמר

ענין הקרבנות הוא כמו ק"ש – העלאה מלמטה למעלה, וענין הנסכים הוא כמו תפילין – המשכה מלמעלה למטה. וזהו שבפ' נסכים נאמר כי תבואו אל ארץ מושבותיכם, שזהו"ע ההתיישובות וההמשכה למטה, דירה בתחתונים.

פרשת נסכים נאמרה לדור המדבר, אע"פ שלא באו לארץ ולא יקיימוה במעשה – כדי שיקיימו במחשבה, כמו על העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה. אבל התכלית היא שע"ז באים לארץ מושבותיכם ושם יהי' הקיום בפועל כמצות רצונך.

(22) שבת פח, ב.	(32) שם רפ"ז.
(23) ראה ב"מ נט, ב.	(33) קידושין פב, א (ע"פ גירסת כת"י
(24) תהלים קטו, טז. וראה תנחומא וארא	(ירושלים, תשל"ד). וכן הובא בפ' מלאכת שלמה שם).
(25) מלכים"א ח, כז.	(34) יתרו יט, ו.
(26) ראה סה"מ תרמ"ג ע' פז. ע' פט ואילך.	(35) הל' כלי המקדש פ"ה ה"ז.
(27) ראה אוה"ת בלק ריש ע' תתקצו.	(36) ראה ב"ר פנ"ו, י. תוד"ה הר – תענית טז, א.
(28) משנה סנהדרין כב, א.	(37) ראה לקו"ת פקודי ד, א. ר"ה ס, ב.
(29) ישע"י לג, יז.	(38) ב"ב כא, א (ד"ה כי מציון).
(30) שם ל, כ.	(39) פ' ראה יד, כג.
(31) תניא פל"ו.	

האהבה, כמ"ש¹¹ ואהבת את ה' אלקיך גו' בכל מאדך, בכל מדה ומדה שהוא מודד לך¹², שהו"ע המס"נ, שזהו עיקר ענין התפלה, כמאמר¹³ לית פולחנא כפולחנא דרחימותא. ובפרטיות יותר, כדאיתא בזוהר¹⁴ שענין התפלה הוא סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה¹⁵, והיינו, שהתחלת התפלה היא הודו לה' גו', שעדיין אינו שייך להבנה והשגה, אלא רק מודה לה', ואח"כ עולה בעילוי אחר עילוי בפסוד¹⁶ וברכות ק"ש וק"ש, עד שבא לתפלת העמידה שבה עומד כעבדא קמי מרי¹⁷, שזהו ענין העלי' בסולם מהארץ לשמים. אמנם אח"כ כתיב¹⁸ והנה מלאכי אלקים עולים ויורדים בו, היינו¹⁹, שלאחרי העלי' (עולים) בא ענין הירידה וההמשכה למטה, וכפשוטו ענין התפלה שהוא בקשת צרכיו, ומזה מובן שאחרי התפלה נמשכים מלמעלמ"ט צרכי האדם בבני חיי ומזוני רויחי. וזהו גם החילוק בין ק"ש לתפילין, שק"ש הו"ע ההעלאה, ועד לענין המס"נ שאין למעלה הימנו, ותפילין הו"ע ההמשכה, שהרי ענין התפילין הוא שעבוד הלב והמוח²⁰ (שזהו לא רק כוונת המצוה, אלא חלק ממעשה המצוה²¹), שהמוח והלב הם המלכים והמנהיגים של כל אברי האדם, ומזה מובן, שבשעבוד הלב והמוח ממשיכים את המס"נ בכל אברי הגוף. וזהו גם מה שהרצועות של התפילין של ראש צריך שיגיעו (עכ"פ אחת מהן) למטה מהטבור²², לפי שהתכלית היא המשכה למטה מטה, ולכן דין זה הוא דוקא בתש"ר (שלמעלה מתש"י), לפי שכל הגבוה ביותר יורד למטה ביותר. ועל זה אמרו כל הקורא ק"ש בלא תפילין וכו', שאם לא יניח תפילין, הרי זה חסרון במס"נ דק"ש, לפי שאף שענין הק"ש הו"ע המס"נ שאין למעלה הימנו, מ"מ תכלית הכוונה היא המשכה למטה, שזהו"ע התפילין כו'.

ג) **ובזה** יובן מ"ש בפ' נסכים כי תבואו אל ארץ מושבותיכם, שהו"ע ההתיישבות למטה בדברים תחתונים כו'. והיינו, שאין זה כמו ענין ההעלאה שבקרבנות ותפלה שהוא בבחי' רם על כל גוים ה' על השמים כבודו²³, וכפי שהי' לפני מ"ת שהתורה היתה חמדה גנוזה

בס"ד. ש"פ שלח, ח"י סיון, ה'תשמ"א

(הנחה בלתי מוגה)

להבין ענין פרשת הנסכים (שזהו החידוש שבפ' שלח¹ על מה שכבר נאמר בענין הקרבנות בתורה לפני², ובפרט בספר ויקרא), שמבואר בה, שנוסף לענין הקרבנות, עולה או זבח, צ"ל ענין הנסכים, יין ושמן, וצריך להבין הענין בזה, וגם מהי ההוראה מזה בעבודת האדם, דכיון שהתורה היא נצחית³, היינו שהיא הוראה נצחית בכל פרטי⁴, הרי מובן שגם בענין הקרבנות והנסכים יש הוראה נצחית, גם בזמן שאין ביהמ"ק קיים. גם ידוע הדיוק⁵ במ"ש בפרשה זו⁶ כי תבואו אל ארץ מושבותיכם גו', למה שינה הכתוב לקרוא ארץ ישראל כאן בשם ארץ מושבותיכם יותר מבכל התורה שנק' ארץ סתם וכיו"ב.

ב) **ויובן** בהקדים מה שאמרו רז"ל⁷ כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו הקריב עולה בלא מנחה וזבח בלא נסכים, שמזה מובן, שענין הקרבנות הוא כמו ק"ש, וענין הנסכים הוא כמו תפילין. והענין הוא, כמבואר בדרושים⁸ שההפרש בין קרבנות לנסכים הוא ההפרש בין העלאה והמשכה, שקרבנות ענינם העלאה מלמעלמ"ע, דעיקר הקרבנות הוא קרבן עולה, שעולה כולו לריח ניחוח לה'⁹, עד שעולה עד רזא דא"ס¹⁰, והנסכים ענינם המשכה מלמעלמ"ט, שהיו מנסכים היין ע"ג המזבח ויורד לשיתין שמחוללין ויורדין עד התהום¹¹, שהו"ע הירידה למקום תחתון שאין תחתון למטה הימנו. וזהו החידוש שבענין הנסכים, שאף שקרבן ענינו הוא לקרב את כל הענינים לאלקות, וכמאמר¹² רזא דקורבנא עולה עד רזא דא"ס, מ"מ, הרי תכלית הכוונה היא לעשות לו ית' דירה בתחתונים¹³, שזהו ענין הנסכים שהם יורדים עד התהום, לתחתון שאין תחתון למטה הימנו.

וענינם בעבודת האדם, שקרבנות הו"ע התפלה שבמקום קרבנות תקנום¹⁴, דענין התפלה הוא ההעלאה מלמעלמ"ע בעבודת

(11) ואתחנן ו, ה. (12) משנה ברכות נד, א. ספרי ופרש"י (16) שבת י, א. (17) ראה גם סה"מ תרל"ג ח"ב ע' תכג. (18) ראה שו"ע או"ח סכ"ה ס"ה. שו"ע עה"פ. (19) ראה זהר ח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א. לקו"ת פרשתנו מב, ג. קונטרס העבודה פ"א. פ"ג ואילך. (20) ראה ב"ח או"ח ס"ח וסתר"ח. (21) ראה טור או"ח סכ"ז. סה"מ תרצ"ט ע' 159 ובהערה. תש"ג ע' 43 ובהערה. (22) תהלים קיג, ד. (15) לשון הכתוב — ויצא כח, יב.

(1) טו, א ואילך. (2) תניא רפי"ז. (3) לקו"ת פרשתנו מ, א. (4) שם, ב. (5) ברכות יד, ב. (6) ויקרא א, ט. (7) ראה זהר ח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב. (8) סוכה מט, א. (9) ראה תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדבר פ"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ. (10) ברכות כו, א"ב.